

De zorgstructuur op de Reuzepas

Het team van de Reuzepas heeft voor zichzelf de volgende missie geformuleerd:
“De Reuzepas biedt onderwijs, dat kinderen in een sociale, veilige en uitdagende leeromgeving leert zelfstandig en waardevol met elkaar te leren, spelen en beleven om zo tot een optimale ontwikkeling van ieder kind te komen”. (schoolgids 2009-2011)

Onderwijs op maat

Op de Reuzepas wordt, daar waar het kan en noodzakelijk is, onderwijs op maat gegeven. Niet ieder kind ontwikkelt zich even snel. En niet ieder kind kan evenveel leerstof aan. Ook in het tempo van verwerken zijn er verschillen tussen de diverse leerlingen. Dit betekent dat op de Reuzepas aandacht is voor alle kinderen en hun ontwikkeling.

In ons onderwijs houden we rekening met deze verschillen. Het is uitgangspunt bij de voorbereiding van de lessen. Dit vergt een organisatie binnen de groep waarbij ieder kind die aandacht krijgt die het nodig heeft. Voorwaarde hierbij is dat kinderen een bepaalde mate van zelfstandigheid aankunnen. Hiervoor hanteert de school een leerlijn zelfstandig werken vanaf groep 1.

Interne begeleiding

Op de Reuzepas zijn intern begeleiders. Intern begeleiden houdt in: het begeleiden van leerkrachten en het inrichten van de schoolorganisatie met betrekking tot optimaliseren van de zorg voor alle leerlingen. De leerkracht is degene die de (extra) zorg in de groep uitvoert en eerst verantwoordelijke op het gebied van de zorg voor de leerling. De leerkracht wordt daarbij ondersteund door de intern begeleider. De intern begeleiders hebben hiervoor een opleiding afgerond.

Volgen van het proces van het kind

Om uitval of juist een voorsprong op een specifiek ontwikkelingsgebied tijdig te kunnen signaleren worden alle leerlingen nauwkeurig gevolgd. Iedere leerkracht krijgt zicht op de voortgang van leerprocessen van kinderen door observaties, procesbegeleiding, beoordeling van werk, toetsen en gesprekken met het kind en de ouders.

De voortgang van het leerproces wordt gevolgd door:

- Landelijk genormeerde toetsen (CITO LVS volgens toetskalender)
- Methodegebonden toetsen
- Observaties/ diagnostische gesprekken met kinderen

De sociale ontwikkeling wordt systematisch gevolgd volgens de methode “De Vreedzame school”.

Speciale zorg voor kinderen met specifieke behoeften

Zorg op Maat

- Sommige kinderen hebben geen behoefte aan herhaling, wel aan korte instructie bij geheel nieuwe onderdelen. Daarnaast hebben deze kinderen een eigen pakket met verrijkingsmateriaal en extra uitdaging.
- Sommige kinderen hebben behoefte aan een directe instructie, kort en krachtig, waarna samen geoefend en vervolgens zelf aan de slag gegaan wordt. Veel kinderen hebben in die route voor sommige vakken een boekje met plusopdrachten of extra oefening om -wanneer het gewone werk af is- verder in te werken.
- Voor sommige kinderen is het leervak moeilijk en hebben extra- of een andere instructie nodig. Daarnaast zijn er kinderen die veel behoefte hebben aan bevestiging en bij de hand genomen moeten worden. Deze kinderen krijgen vaak aanvullende ondersteunende materialen en opdrachten.

Een aantal keren per jaar wordt bekeken of het kind nog de juiste begeleiding krijgt en zijn ontwikkeling naar verwachting verloopt. Dit wordt ook samen met het kind besproken. Door deze 'zorg op maat' vindt steeds meer preventief pedagogische en didactische begeleiding plaats en is het steeds minder nodig om achteraf een andere of aangepaste instructie/ verwerking aan te bieden. Afstemming van het onderwijs op (de mogelijkheden van) het individuele kind wordt hiermee steeds meer structureel. Het doel is om deze verschillen vast te leggen in een groepsplan voor de domeinen *technisch lezen, spellen en rekenen*.

De zorgniveaus

Binnen het zorgsysteem op de Reuzepas worden verschillende niveaus onderscheiden. Het theoretisch kader rondom deze niveaus vormt een stappenplan dat inzicht geeft in de verschillende fasen van het hulpverleningsproces zoals dat ten aanzien van zorgleerlingen doorlopen wordt.

Het zorgtraject wordt gestart wanneer een leerling:

- bij één of meerdere cognitieve vakgebieden (rekenen, lezen, spellen, schrijven, taal) in toenemende mate problemen ervaart met het gangbare lesprogramma;
- gedrags- en/ of werkhoudingsproblemen heeft;
- bij één of meerdere cognitieve vakgebieden in geruime mate vooruit is op het niveau van de groep. [zie hiervoor criteria doubluren-versnellen]

Deze doelgroep komt binnen de school in aanmerking voor meer specifieke zorg, die verdeeld is in een viertal opeenvolgende niveaus, namelijk:

Niveau I: Incidenteel probleem. Leerkracht zet daar actie op gedurende een periode van 6 weken en legt dat vast volgens een bepaald protocol in Esis-B.
--

Niveau II: Hulp bij I heeft geen effect. Afspraak met IB. Start handelingsplan 2 x 8 weken.
--

Niveau III: Hulp bij II heeft geen/te weinig effect. Aanvraag externe hulp bij instanties ZOB/ZAT/Marant/etc. School volgt in overleg het advies.
--

Niveau IV: Hulp onder III heeft geen effect. Vervolgtraject PCL, REC.,etc.

Tezamen vormen de betreffende niveaus een stappenplan. Binnen elk van de niveaus blijft de leerkracht verantwoordelijk voor :

- de voortgang in de ontwikkeling van het kind;
- het opstellen, uitvoeren en evalueren van het handelingsplan in de groep;
- het op de hoogte stellen van de ouders met betrekking tot afspraken.

Vanaf niveau II is echter sprake van een gedeelde zorg: de intern begeleider biedt al dan niet tezamen met externe instanties de leerkracht ondersteuning bij het vaststellen van de diagnose en/ of het opstellen van een handelingsplan en de voortgangs- en evaluatiegesprekken met ouders.

Niveau I: Extra aandacht binnen de groep.

De leerkracht ervaart dat een leerling in meer of mindere mate problemen op een bepaald gebied gaat krijgen of juist duidelijk vooruit is en bespreekt, indien nodig, dit tijdens de interne consultatie/ groepsbespreking met de intern begeleider. Op dat moment krijgt de leerling voor het gebied van zorg een code I, hetgeen inhoudt dat de leerkracht de betreffende leerling extra in de gaten houdt en blijft volgen om daadwerkelijke leer- en/ of gedragsproblemen tijdig te kunnen bijsturen of om het kind meer uitdaging te bieden. In de groepen 1 en 2 kan de extra aandacht geboden worden binnen de kleine kring en/of werkles. In de groepen 3 tot en met 8 kan een leerling voor het specifieke gebied in Zorg op Maatroute worden geplaatst.

De leerkracht signaleert aan de hand van toets- en observatiegegevens. Tijdens de eerst volgende interne consultatie/groepsbespreking wordt de leerling desgewenst weer kort besproken op basis van het zorgoverzicht van de groep. Leerkracht en intern begeleider kijken dan naar de verzamelde gegevens en nemen één van de volgende besluiten:

- Voortzetting in niveau I, omdat niet duidelijk is of er een probleem is; de leerling blijft in de gaten gehouden worden/ de extra aandacht wordt voortgezet;
- Doorgaan naar niveau II: er is een probleem geconstateerd en daar wordt in bijgestuurd middels een (groeps)handelingsplan;
- Verwijderen uit niveau I: er is geen sprake van zorg meer.

De leerkracht kan daarnaast besluiten om de leerling binnen de bouwvergadering met naaste collega's te bespreken.

Niveau II: Individuele- of groepsgewijze zorg en/ of diagnostiek door de leerkracht

Indien tijdens de interne consultatie/groepsbespreking besloten wordt dat de leerling op grond van de ernst van de problemen in niveau II thuishoort, dan worden de volgende stappen gezet:

- de leerkracht diagnosticeert specifieke pedagogisch-didactische behoeften in het opvoedings- en/of leerproces (achterhalen waar en waarom er sprake is van een stagnatie);
- de leerkracht stelt een (groeps)handelingsplan op en voert dit uit binnen de klassensituatie; eventueel met behulp van de rt-leerkracht. Na een periode van acht á tien weken vindt een evaluatie plaats;
- de leerkracht licht ouders in en stelt hen in de gelegenheid om nader over de extra zorg geïnformeerd te worden (veelal tijdens de contactgesprekken). Leerkracht maakt hierover een korte aantekening in de afsprakenkaart.

De leerkracht blijft de eerst verantwoordelijke binnen dit proces, maar kan zowel bij het vaststellen van de diagnose als het opstellen van het handelingsplan om ondersteuning vragen bij de intern begeleider. Dit gebeurt ofwel tijdens de interne consultatie/groepsbespreking ofwel tijdens een individuele afspraak waarvoor de leerkracht het initiatief neemt.

Na de evaluatie van het handelingsplan wordt de leerling tijdens de volgende interne consultatie/groepsbespreking opnieuw kort besproken aan de hand van het zorgoverzicht van de groep. Tijdens de bespreking nemen leerkracht en intern begeleider één van de volgende besluiten:

- doorgaan in niveau II: de leerling boekt vooruitgang, maar nog niet voldoende zodat de extra hulp door de leerkracht voortgezet of aangepast dient te worden;
- doorgaan naar niveau III: de hulp van de leerkracht heeft niet het gewenste effect, de leerling wordt getypeerd als zorgleerling, waarvoor leerkracht en intern begeleider een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen;
- teruggaan naar niveau I: de hulp heeft voldoende effect gehad en de leerling kan op dit moment zonder hulp verder, maar moet wel in de gaten gehouden worden;
- er is geen sprake van zorg meer.

Er kan sprake zijn van extra zorg op individueel als wel op groepsniveau.

Niveau III: Externe instanties volgen de leerling samen met de leerkracht en intern begeleider.

Wanneer ook de begeleiding op niveau II nog niet het gewenste resultaat oplevert en externe hulp is noodzakelijk dan besluiten de werkgroep IB en leerkracht, dat het wenselijk is om het kind aan te melden voor een consultatie bij externe deskundigen, in eerste instantie veelal bij het ZOB/ZAT (Zorgteam Onderwijs Beuningen/Zorg Advies Team) of Marant. De ouders dienen hiertoe schriftelijk toestemming te geven. Vanaf dit moment behoort het kind tot niveau III.

Ten behoeve van een formele consultatie met een externe deskundige, stuurt de intern begeleider een week vóór de geplande datum relevante gegevens op, onder meer handelingsplannen, toets- en observatiegegevens, verslagen van gesprekken met ouders. Vervolgens bespreken de externe, de leerkracht en intern begeleider de leerling afhankelijk van de problematiek en de hulpvraag van de school, één of meerdere keren, desgewenst in aanwezigheid van de ouders.

Voor kinderen met een gediagnosticeerde ontwikkelingsachterstand bestaat de mogelijkheid om ambulante begeleiding aan te vragen. In geval van toewijzing vinden om de acht tot tien weken gesprekken plaats tussen de externe, de intern begeleider, de leerkracht en vaak ook de ouders. Tijdens deze gesprekken wordt de voortgang in het ontwikkelingsproces besproken, de afgelopen periode geëvalueerd en plannen voor de komende periode opgesteld. De intern begeleider legt gesprekken met externen en onderlinge afspraken vast in een verslag, uit te reiken aan alle partijen (inclusief de ouders).

Tijdens de interne consultaties/ groepsbesprekingen worden de te nemen vervolgstappen periodiek beoordeeld en genoteerd op het betreffende formulier:

- voortzetting in niveau III: het kind blijft onder de zorg van de externe, omdat dit wel resultaat heeft, maar nog niet voldoende;

- teruggaan naar niveau I of II, omdat het gewenste resultaat is bereikt en de zorg van een externe deskundige niet langer wenselijk is;
- aanmelding bij de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL), omdat de hulp niet het gewenste resultaat oplevert, al dan niet met als doel een verwijzing richting speciaal basisonderwijs;
- aanmelding bij één van de Regionale Expertisecentra's (REC) voor verwijzing naar/ambulante begeleiding van een cluster 1 t/m 4 school.

De intern begeleider is verantwoordelijk voor:

- de coördinatie van de voortgangs- en evaluatieafspraken met externen, leerkrachten en eventueel ouders;
- de gespreksvoering met externen, leerkrachten en ouders.
- verslaglegging en het archiveren van de stukken.

Niveau IV: aanvraag bij de Permanente Commissie Leerlingenzorg of bij één van de Regionale Expertisecentra's.

Wordt tijdens de consultatie met de externe besloten de leerling aan te melden bij de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) of bij één van de Regionale Expertisecentra's (REC), dan vindt indeling in niveau IV plaats. De leerkracht vult een Onderwijskundig Rapport (OKR) in. De intern begeleider voegt hier desgewenst relevante gegevens/bijlages aan toe. In het OKR staan de hulpvraag en aanmeldingsreden duidelijk en concreet omschreven. De intern begeleider en leerkracht formuleren, eventueel in samenspraak met de extern betrokkene uit niveau III, tezamen de hulpvraag.

Deze hulpvraag kan inhouden:

- toelaatbaarheidsverklaring speciaal basisonderwijs.
- een half jaarlijkse observatieplaats JRK (jonge risico kind).
- verwijzing naar een school uit cluster 1 t/m 4
- mogelijk advisering naar ambulante begeleiding vanuit cluster 1 t/m 4-scholen of andere externe instanties.

De ouders krijgen het rapport aangereikt ter inzage en goedkeuring. Zij beschrijven hun visie op de beslissing en probleemdefiniëring van de school. De leerkracht/intern begeleider, ouders en directeur ondertekenen het formulier.

De intern begeleider overhandigt tenminste een week voor de bijeenkomst van de PCL het Onderwijskundig Rapport, bijlagen en toestemmingsformulier in tweevoud aan de betrokken personen. In geval van een aanvraag voor verwijzing richting een cluster 1 t/m 4- school regelt de intern begeleider eveneens de overdracht.

Volgend op de beslissing van de PCL of het REC kunnen de volgende stappen genomen worden:

- de leerling krijgt een toelaatbaarheidsverklaring/observatieplaats JRK.

B A S I S S C H O O L
DE REUZEPAS

- afwijzing: op de hulpvraag wordt niet ingegaan, de leerling komt terug in niveau III;
- niveau III met ambulante begeleiding van een cluster 1 t/m 4-school;
- niveau III met begeleiding van Marant of andere hulpverlenende instanties;
- verwijzing naar een cluster 1 t/m 4-school: de leerling gaat naar een speciale school.

De intern begeleider is op dit niveau, naast de reeds genoemde taken, eerst verantwoordelijk voor de coördinatie van (de verschillende aanvragen van) verwijzingen.